

TALK ON RAKHINE ISSUE: DISCUSSION ON FINDING SOLUTIONS

ရခိုင်ပြည်နယ်အရေး ဆွေးနွေးပွဲတစ်ကြိမ်

Gandamar-Grand Ballroom

7.9.2017

ရခိုင်ပြည်နယ်အရေး ဆွေးနွေးပွဲ စကားပိုင်း

TALK ON RAKHINE ISSUE AND SECURITY OUTLOOK

ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးနှင့် လုံခြုံရေးအမြင်

NAY PYI TAW

8-9-2017

ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးနှင့် လုံခြုံရေးအမြင်

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

* ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး	-	ဒို့အရေး
* တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး	-	ဒို့အရေး
* အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	-	ဒို့အရေး

မေတ္တာ

ကောင်းမှုမြတ်နိုး

ကောင်းအောင်ကြိုး၍

ကောင်းကျိုးကိုယ်၌

တည်စေမင်း။ ။

(လောကသာရပျို့)

ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးဆွေးနွေးပွဲစကားခိုင်း

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပုံနှိပ်ခြင်း	- ပထမအကြိမ် (၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ)
အုပ်ရေ တန်ဖိုး	- ၃၅၀၀
စီစဉ်သူ	- ဗိုလ်ကြီးသက်နောင်
ထုတ်ဝေသူ	- ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးကျော်ကျော်ဦး
ပုံနှိပ်သူ	- မြဝတီစာပေတိုက်
မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း/စာစီ	- မြဝတီစာပေတိုက် ကွန်ပျူတာအဖွဲ့
စာပြင်	- မြဝတီစာပေတိုက် စာပြင်အဖွဲ့

မြဝတီစာပေတိုက်၊ အမှတ်(၁၅)တပ်မြေ၊ မိုးကောင်းလမ်း၊

၁၅ ရပ်ကွက်၊ ဘောက်ထော်၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင်

စာတည်းမှူးချုပ် ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးကျော်ကျော်ဦးက

ပုံနှိပ်သူမှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၀၆၅၆)ဖြင့် ပုံနှိပ်၍

ထုတ်ဝေသူမှတ်ပုံတင်အမှတ်(၀၀၈၁၇)ဖြင့် ဖြန့်ချိထုတ်ဝေသည်။

ဦးကိုကိုလှိုင်၏အမှာ

“သစ္စာသည်သာ”

“သစ္စာဝါဒီက ခရီးထွက်ရန် ဖိနပ်စီးနေချိန်တွင် မုသာဝါဒီက ကမ္ဘာ
တစ်ပတ်ပတ်ပြီးခဲ့လေပြီ”

(အမည်မသိ)

ယနေ့ မြန်မာနိုင်ငံ၏ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းဖြစ်စဉ်ကို ကြည့်
လိုက်တိုင်း အထက်ပါစကားလေးကို သတိရမိသည်။ မည်သူကရေး
သွားခဲ့သည်တော့မသိပါ။ သို့သော် ယနေ့ထက်တိုင် သွေးထွက်အောင်
မှန်နေဆဲဖြစ်သည်။

ရခိုင်အရေးတွင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကို တစ်ဖက်သတ်အဆိုးမြင်
ပုံရိပ်ဖော်ခံနေရသည်။ တစ်ဖက်သတ်စွပ်စွဲခံနေရသည်။ အသိုင်းအဝိုင်း
နှင့်တစ်ဖက်သတ်အကျပ်ကိုင်၊ အရေးယူရန်ကြိုးပမ်းခြင်းခံနေရသည်။

ကျွန်တော်တို့ဘက်မှဖြစ်ပေါ်နေသည့် အခြေအနေမှန်များကို နိုင်ငံ
တကာမှ မသိနိုင်အောင်ဖုံးဖိတားဆီးထားကြသည်။ အမှန်ကိုအမှား၊
အမှားကိုအမှန် လုပ်ကြံဖန်တီးကြသည်။ “သူခိုးက လူ လူဟစ်”ကာ
“တောင်ယာရှင်ကိုမျောက်မောင်း”ခြင်းခံနေရသည်။ အစီအစဉ်ရှိရှိ၊
အချိတ်အဆက်မိမိ ဘက်ပေါင်းစုံမှစစ်ဆင်လာခဲ့သည်။

ဤသို့တစ်ဖက်သတ်ဖြစ်ပျက်နေမှုများကို မြန်မာနိုင်ငံသား၊ မြန်မာ
တိုင်းရင်းသားတစ်ယောက်အနေဖြင့် သည်အတိုင်းထိုင်ကြည့်မနေနိုင်
တော့သဖြင့် မြဝတီမီဒီယာကကြီးမှူးကျင်းပသော ရခိုင်အရေးဆွေးနွေးပွဲ
နှစ်ခုတွင် ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူအဖြစ် ကျွန်တော်ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။
ကျွန်တော်နှင့်အတူ သဘာပတိအဖြစ် ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးသန်းအေး
(ငြိမ်း) (စာရေးဆရာသန်းအေး)၊ တွဲဖက်ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူ ပြင်သစ်
လူမျိုး ရခိုင်သမိုင်းပညာရှင် မစ္စတာဂျာက်ပီလိုက်ဒါတို့လည်းပါဝင်ခဲ့
ကြသည်။ သုံးဦးစလုံးက သုတေသနလုပ်ငန်းများတွင် ထဲထဲဝင်ဝင်လုပ်

ကိုင်ခဲ့ကြသူများဖြစ်၍ ပညာရှင်သဘာဝဖြင့် ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျသောအမြင်
ကို မျှမျှတတရရှိရန်ကြိုးပမ်းဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ကျွန်တော်တို့၏ဆွေးနွေးချက်များမှာ ရှိရင်းစွဲပဋိပက္ခကို ပိုမိုဆိုးရွား
ကြီးထွားလာစေရန် လှုံ့ဆော်ခြင်းမဟုတ်။ ပဋိပက္ခကိုဖြေရှင်းနိုင်ရေး
အတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်ရန်သာ ဦးတည်ဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်သည်။
ပြဿနာတစ်ခုကိုဖြေရှင်းရာတွင် အမှန်တရားကို အဖက်ဖက်မှ မျှတ
စွာ ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန်လိုသည်။ အမှန်တရားဟူသည် ဘက်တစ်ဘက်
တည်းမှကြည့်မြင်၍မရ၊ ဘက်စုံရှုထောင့်စုံမှရှုကြည့်သိမြင်ရန်လိုသည်။
ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတကာမှမမြင်နိုင်အောင် ဖုံးဖိအမှောင်ချထားသော
မြန်မာတို့ဘက်မှ လက်တွေ့ဖြစ်ပေါ်နေသည့်အမှန်တရားများကို အများ
သိနိုင်စေရန် ကျွန်တော်တို့ကြိုးပမ်းခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရင်ဆိုင်နေရသည့်အခြားတစ်ဖက်မှ အင်အားစုများမှာ အစစ
အရာရာအင်အားများစွာကြီးမားသည်ကို မသိမဟုတ်၊ သိပါသည်။
သို့သော် အမိမြန်မာနိုင်ငံ၏“အချုပ်အခြာအာဏာနှင့်ပိုင်နက်နယ်မြေ
တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး” တည်းဟူသော အဓိကအမျိုးသားအကျိုးစီးပွား
အတွက် ကျွန်တော်တို့မြန်မာနိုင်ငံ၏တိုင်းရင်းသားပြည်သူအားလုံး
သွေးစည်းညီညွတ်စွာ ခိုင်ခိုင်မာမာရပ်တည်ကာကွယ်နိုင်ကြပါလျှင်
မည်မျှကြီးမားသောအန္တရာယ်စိန်ခေါ်မှုကိုမဆိုကျော်လွှားအောင်မြင်
နိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

အမှန်တရားသည်ပင် အင်အားဖြစ်ရပါလိမ့်မည်။

“သစ္စာသည်သာ အားထားရာ”ဖြစ်ပါတော့သည်။

လေးစားစွာ
ကိုကိုလှိုင်

ရခိုင်ပြည်နယ်အရေး ဆွေးနွေးမှုမှ အဖြေရှာ

Talk on Rakhine Issue:
Discussion on finding solutions

Talk on Rakhine Issue: Discussion on finding solutions

Moderator: Good morning, distinguished guests, members of the diplomatic corps and our special guest Jacques P Leider, ladies and gentlemen. Welcome all of you today talk show on “Rakhine Issue: Discussion on finding solutions” sponsored by Myawady Media Group. From my personal point of view, I feel that this is a very important issue and this is the first time event that we have broken the ice into the world in the current situation of Rakhine State. First of all, I would like to request the panel members and participants to give a very warm welcome to Dr Jacques P Leider. I will talk briefly on the opening remark of the discussion on finding solutions. So the problem in Rakhine State is to be a bigger one like this. Looking back at the history the problem started even before the partition of Muslim Indians and Hindu Indians. At that time, the leader of the Muslim India Muhammad Ali Jinnah wanted the Muslim enclave in the northern part of Rakhine since then. After the separation of Muslims and India which was Pakistan, India and East Pakistan, the northern area of Buthitaung, Maungtaw and Rathetaung that still in the territory of State called Burma. Before going on the topic, I would like to tell you about the well-known story of the Arab and the Camel or the elephant and the man. First, the camel asks for a pitch of just a nose and the head and the elephant ask for the trunk and head only.

ရခိုင်အရေး၊ ဆွေးနွေးမှုမှ အဖြေရှာ စကားဝိုင်း

သဘာပတိ။ ဖိတ်ကြားထားသော ဧည့်သည်တော်များ၊ သံတမန်အဖွဲ့များ၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့အထူးဧည့်သည်တော် ဒေါက်တာဂျာကပ်ပီလိုက်ဒါနှင့် တကွ တက်ရောက်လာကြသော လူကြီးမင်းများအားလုံး မင်္ဂလာနံနက်ခင်း ပါ။ မြဝတီမီဒီယာမှ ကြီးမှူးကျင်းပတဲ့ ယနေ့ရခိုင်အရေးဆွေးနွေးမှုမှ အဖြေရှာစကားဝိုင်းမှ အားလုံးကိုကြိုဆိုပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့အမြင် အရ ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးဟာ အရေးကြီးပြဿနာတစ်ခုဖြစ်ပြီး အခု ကျင်းပတဲ့ဆွေးနွေးပွဲဟာလည်း ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ လက်ရှိဖြစ်ပျက်နေတဲ့ အခြေအနေတွေကို ကမ္ဘာကသိအောင်ပထမဆုံးချပြ ရှင်းလင်းတဲ့ပွဲလို့ မြင်ပါတယ်။ ပထမဆုံးမေတ္တာရပ်ခံချင်တာက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အထူး ဧည့်သည်တော် ဂျာကပ်ပီလိုက်ဒါကို နွေးထွေးစွာကြိုဆိုပေးစေချင်ပါ တယ်။ ကျွန်တော်ရခိုင်အရေး၊ ဆွေးနွေးမှုမှအဖြေရှာစကားဝိုင်းရဲ့ အဖွင့်မှတ်ချက်ကို အကျဉ်းချုပ်ပြောပြချင်ပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ် ပြဿနာဟာ ခုဆိုရင် ပိုမိုကြီးမားတဲ့ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်လို့လာနေပါပြီ။ သမိုင်းကိုပြန်ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဒီပြဿနာဟာ မွတ်စလင်အိန္ဒိယတွေ နဲ့ ဟိန္ဒူအိန္ဒိယဆိုပြီး ခွဲခြားမှုမတိုင်ခင်ကတည်းက စတင်ခဲ့တဲ့ပြဿနာ ပါ။ အဲဒီအချိန်မှာ အိန္ဒိယမွတ်စလင်ခေါင်းဆောင်မိုဟာမက်အလီ ဂျင်းနားဟာ မွတ်စလင်ပိုင်နက်နယ်မြေအဖြစ် ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက် ပိုင်းကိုလိုချင်ခဲ့ပါတယ်။ မွတ်စလင်တွေနဲ့ အိန္ဒိယပိုင်းခြားမှုပြဿနာတွေ ပြီးတဲ့နောက်မှာ အိန္ဒိယ၊ အနောက်ပါကစ္စတန်နဲ့ အရှေ့ပါကစ္စတန် ဆိုပြီးဖြစ်သွားပါတယ်။ ဘူးသီးတောင်နယ်မြေမြောက်ပိုင်း၊ မောင်တောနဲ့ ရသေ့တောင်ဒေသတွေကတော့ မြန်မာပိုင်နက်ထဲမှာဖြစ်သွားခဲ့ပြီး ယခု အချိန်ထိလည်း မြန်မာတွေပိုင်နက်အဖြစ်ဆက်ရှိနေဆဲပါ။ ခေါင်းစဉ် အတိုင်းဆက်မသွားခင် ကျွန်တော်နာမည်ကြီးတဲ့ အာရပ်နဲ့ကုလားအုတ် ပုံပြင်တစ်ပုဒ်အကြောင်းပြောပြချင်ပါတယ်။ သဲကန္တာရထဲမှာ ကုလားအုတ် နဲ့အာရပ်လူမျိုးတွေခရီးသွားရင်း ညရောက်တော့ အာရပ်လူမျိုးက တဲ ထိုးပြီးအိပ်ပါတယ်။ အေးလာတော့ အပြင်ကကုလားအုတ်က နှာခေါင်း လေးနွေးအောင် အာရပ်လူမျိုးရဲ့တဲထဲကိုဝင်ပါရစေဆိုပြီးခွင့်ပန်တယ်။

After a while, the whole body of the camel was in the tent. The Arab man the same happened to the men when the whole body of the elephant is in the tent and the man has to run out. So the proposal of the Muslim enclave in the northern part of Rakhine would seem like the same story. There are many things that Muslims have been living in the northern part of Rakhine for many centuries. It is true we accept that. Please let me point out some very few things. The name Buthidaung, Maungtaw and Rathetaung are Rakhine and Burmese names. Buthidaung in Burmese means the hill of the GOURD FRUITS . And Maungtaw was the name of the local administrator, Maung Taw. And Rathetaung in Burmese means the hill of the hermit. So I would like to tell you all names Buthitaung, Maungtaw and Rathetaung. All are the territories of the traditional Rakhine and other ethnic minority groups, not of the Islam or Muslim groups. If you now look at the international arena, there is a very straight word called Islamophobia. Due to the mass migration of north African people to the southern Europe, People in Europe are now feeling about the heat of the Muslim population explosion. So when it comes to the Islamophobia, I can say that Myanmar is no exception in that case. The problem in Rakhine is seen by a broader picture just tip of an iceberg which is the world domination aim of the Islam. In the regions of many other places such as southern Thailand, southern Philippines and Nigeria are facing the same expansionism problem.

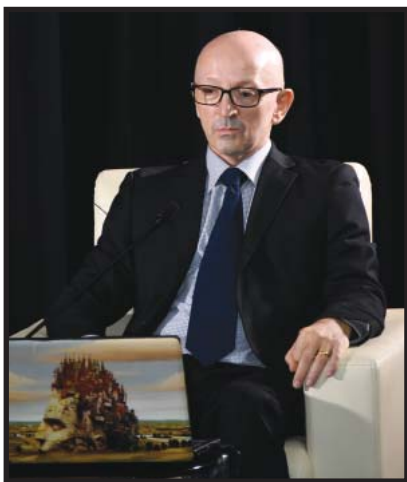
အာရပ်လည်း လက်ခံတယ်။ နှာခေါင်းပြီးတော့ ကုလားအုတ်က
ခြေထောက်ပါဝင်ပါရစေဆိုပြီး ထပ်ခွင့်တောင်းတယ်။ နောက်တော့
ခြေထောက်ပါမက ကိုယ်လုံးပါ အာရပ်အိပ်တဲ့ထဲကိုရောက်လာပြီး
နောက်ဆုံးထိုးအိပ်တဲ့အာရပ်ကအပြင်ကို ကုလားအုတ်ရဲ့ကန်ထုတ်
ခြင်းကိုခံလိုက်ရပြီး အာရပ်ထွက်ပြေးရပါတော့တယ်။ ခု ရခိုင်ပြည်နယ်
မြောက်ပိုင်းကို မွတ်စလင်နယ်မြေအဖြစ်လိုချင်နေလို့ လုပ်နေတဲ့ပုံစံ
တွေကလည်း ပုံပြင်ထဲကအတိုင်းဖြစ်နေပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်
ပိုင်းမှာ မွတ်စလင်တွေဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ရာစုနှစ်ကတည်းက နေလာခဲ့တာ
မှန်ပါတယ်။ လက်ခံပါတယ်။ ကျေးဇူးပြုပြီး အကြောင်းအရာအချို့
ကိုထောက်ပြပါရစေ။ ဘူးသီးတောင်လို့ခေါ်တဲ့ နာမည်၊ မောင်တောလို့
ခေါ်တဲ့နာမည်၊ ရသေ့တောင်လို့ခေါ်တဲ့နာမည်တွေဟာ ရခိုင်နဲ့ မြန်မာ
နာမည်တွေပါ။ ဘူးသီးတောင်ဆိုတာ ဘူးသီးတွေသီးတဲ့တောင်ကိုခေါ်
တဲ့နာမည်၊ မောင်တောဆိုတာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမောင်တောကို စွဲပြီးခေါ်
ထားတဲ့နာမည်၊ ရသေ့တောင်ဆိုတာကတော့ သူတော်စဉ်ရသေ့တွေနေတဲ့
နေရာမို့လို့ခေါ်တဲ့နာမည်ပါ။ ဒီနေရာတွေဟာ အစဉ်အလာအားဖြင့်
ရခိုင်လူမျိုးတွေနဲ့ အခြားလူနည်းစုတိုင်းရင်းသားတွေ နေတဲ့နေရာပါ။
အစ္စလာမ်၊ သို့မဟုတ် မွတ်စလင်အုပ်စုတွေရဲ့နေရာမဟုတ်ပါဘူး။ ခု
လူကြီးမင်းတို့ နိုင်ငံတကာကိုကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် အစ္စလာမ်ဖိုးဘီးယား
လို့ခေါ်တဲ့ အစ္စလာမ်ကြောက်နေရတဲ့အရာတွေကို တွေ့ရလိမ့်မယ်။
မြောက်အာဖရိကမှ အစုလိုက်အပြုံလိုက် တောင်ဥရောပဘက်ကိုပြောင်း
လာတဲ့လူတွေကြောင့် အခုဆိုရင် ဥရောပတိုက်ဟာ မွတ်စလင်လူဦးရေ
ပေါက်ကွဲမှုဒဏ်ကို ခံနေရပြီ။ အဲဒီအစ္စလာမ်ဖိုးဘီးယားသာဖြစ်လာခဲ့
မယ်ဆိုရင် မြန်မာလည်း အဲဒီအထဲကလွတ်တဲ့ နိုင်ငံဖြစ်လာမှာမဟုတ်
ပါဘူး။ ခုရခိုင်ပြည်နာက အစ္စလာမ်တို့က တစ်ကမ္ဘာလုံးကိုအုပ်ချုပ်နိုင်
ရေးကြိုးပမ်းချက်ပုံစံလို ဖြစ်လာနေတယ်။ အခြားနေရာတွေကိုကြည့်
လိုက်မယ်ဆိုရင် ထိုင်းတောင်ပိုင်း၊ ဖိလစ်ပိုင်တောင်ပိုင်းနဲ့ နိုင်ဂျီးရီးယား
တို့ဟာ ခုလိုမျိုး နယ်မြေချဲ့ထွင်ခြင်းကိုခံနေရတာတွေ့ရလိမ့်မယ်။

Another point I would like to highlight is the most important part of my discussion. It is the reporting of the international mainstream media because in Buthitaung and Maungtaw sixty years ago, the population ratio of the local Burmese and the ethnic Rakhine to Muslim influence Bengali settlers stood at 97 to three. 97 ethnic groups and three percent Muslim Bengali people. But now it is flipped to three to 97. Now the local population is just three percent. And the Bengali settlers are 97 percent. This is the fact that the international mainstream media never reported in the news. And also the scholars, the researchers, international organizations including the INGOs, will never report this kind of thing. Instead, our own people Rakhine, Mro, Daingnet are the minorities and the Muslim settlers are majorities. The reason was that the growth rate of the Muslim population in Rakhine was 19.1 percent annually while that of the Rakhine and other ethnic minorities was just 1.91 percent. I would like to highlight another fact that the motto of the media people is that people has the right to know but I want to say them all of them the people have the right to know the truth not just all of the people over the world has the right to know the truth. Not like the exaggeration, allegations or negative reporting. Another thing I would like to point out is that in Rakhine, Bengali settlers are not only the Muslim communities there are also many Muslim communities such as Kaman who have been living in this land for centuries and served under successive Burmese Kings as royal archers.

အခြားအရေးကြီးတဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုကို ကျွန်တော် ထောက်ပြချင်ပါသေးတယ်။ ဘူးသီးတောင်နဲ့ မောင်တောဒေသတွေရဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ခြောက်ဆယ်က လူဦးရေပေါက်ဖွားမှုအကြောင်းပါ။ အဲဒီ နှစ်ခြောက်ဆယ်တုန်းက ဒေသခံမြန်မာတွေ၊ ရခိုင်တိုင်းရင်းသားတွေနဲ့ အခြားတိုင်းရင်းသားတွေဟာ ရွှေ့ပြောင်းဘင်္ဂါလီတွေရဲ့ အင်အားကို လွှမ်းမိုးနိုင်စွမ်းရှိပြီး အချိုးက ၉၇ ရာခိုင်နှုန်းနဲ့ ဘင်္ဂါလီတွေက ၃ ရာခိုင်နှုန်းပဲရှိပါတယ်။ ခုတော့ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားပါပြီ။ ဒေသခံတိုင်းရင်း သားတွေရဲ့ ရာခိုင်နှုန်းက ၃ ရာခိုင်နှုန်းနဲ့ ဘင်္ဂါလီတွေရဲ့ ရာခိုင်နှုန်းက ၉၇ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သွားပါပြီ။ ဒါဟာ နိုင်ငံတကာမီဒီယာတွေ ဘယ် တော့မှမဖော်ပြတဲ့အမှန်တရားပါ။ ဒါ့အပြင် ပညာရှင်တွေ၊ သုတေသီ တွေ၊ INGO တွေအပါအဝင် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတွေကလည်း ဒီအကြောင်းကို ဘယ်တော့မှ ဖော်ပြမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ခုတော့ ကျွန်တော် တို့ဒေသပိုင်ရှင်ရခိုင်တိုင်းရင်းသားတွေ၊ မြို့၊ ဒိုင်းနက်တိုင်းရင်းသား အဖွဲ့တွေကလူနည်းစုဖြစ်သွားပြီး ရွှေ့ပြောင်းမွတ်စလင်တွေက အဓိက လူများစုဖြစ်သွားပါပြီ။ အဓိကအကြောင်းကတော့ မွေးဖွားမှုနှုန်း အဆမတန်မြင့်တက်နေမှုပါ။ မွတ်စလင်တွေရဲ့တိုးတက်မှုနှုန်းက နှစ်စဉ် ၁၉ ဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး အဲဒီအချိန်မှာ ရခိုင်နဲ့ဒေသခံတိုင်းရင်း သားတွေရဲ့တိုးတက်မှုနှုန်းက ၁ ဒသမ ၉၁ ရာခိုင်နှုန်းပဲရှိပါတယ်။ မီဒီယာဆောင်ပုဒ်တစ်ခုကို ကျွန်တော်အလေးထားပြီးပြောချင်ပါတယ်။ လူတိုင်းမှာ အမှန်တရားကိုသိဖို့ အခွင့်အရေးရှိတယ်ဆိုတဲ့ စကားလုံးပါ။ အဲဒီလိုပဲ တစ်ကမ္ဘာလုံးက အမှန်တရားတွေကိုသိဖို့လိုပါတယ်။ ခုလို မျိုးပုံကြီးချဲ့တာမျိုးတွေ၊ အဆိုးမြင်ဝါဒီအစီရင်ခံစာသတင်းတွေမဟုတ် ပါဘူး။ အခြားတစ်ခုက ရခိုင်မှာပြောင်းရွှေ့လာတဲ့ ဘင်္ဂါလီမွတ်စလင် တစ်မျိုးတည်းနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အခြားမွတ်စလင်တွေလည်း ရှိပါသေးတယ်။ ဥပမာ ကမန်မွတ်စလင်တွေဆိုရင် ရာစုနှစ်နဲ့ချီပြီး အဲဒီ ဒေသမှာနေပြီး မြန်မာဘုရင်တွေရဲ့လက်အောက်မှာ လေးသည်တော် အဖြစ် အမှုတော်ထမ်းခဲ့တာပါ။

If you go to Rakhine Area and try to find out you will not see any problem between Kaman or Rakhine, Mro, Daingnet, and Burmese ethnic groups. These Kamans have been enjoying the Myanmar tradition, Myanmar citizenship for centuries. From the geopolitical point of view, Rakhine is at the start of Chinese oil and gas pipelines which was established by the People Republic of China. I feel that it is now whether Rakhine is being created into a certain hotspot. It could become a regional security issue. Now is the term of my esteemed scholar who will discuss with in-depth knowledge in analysis of Rakhine Situation. Thank you very much.

Dr Jacque P Leider: Respected audience, thanks for the invitation and the Rakhine Introduction. I am surprised to be invited to this talk today. As a historian, I am able to share some lines on the complex issues that we are going to discuss today. Whatever we say, we will be criticized. That will I say be criticized those who have different interpretations. History needs to get true facts this kind of discussion and different perspective. There would be there might be controversial. We should not be afraid to express our different opinions but also have the patience to listen to each other. Now I am glad as I was invited as a foreign academician. And I was told I could express myself freely.

အကယ်၍ခင်ဗျားတို့သာ ရခိုင်ဒေသကိုသွားပြီး အမှန်တရားကို ရှာဖွေမယ်ဆိုရင် ကမန်တွေနဲ့ ရခိုင်တိုင်းရင်းသားတွေကြားက ပြဿနာ၊ မြို့၊ ဒိုင်းနက်နဲ့ အခြားမြန်မာတိုင်းရင်းသားတွေကြားက ပြဿနာဆိုတာ ရှာတွေ့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီကမန်တွေဟာ မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကို နှစ်သက်သဘောကျနေကြပြီဖြစ်ပြီး မြန်မာလူမျိုးအဖြစ် နှစ်ပေါင်းရာ ချီအောင်နေခဲ့ကြပြီးပါပြီ။ ပထဝီဝင်နိုင်ငံရေးအမြင်အရ ခုရခိုင်မှာ တရုတ်ရေနံနဲ့ သဘာဝပိုက်လိုင်းစီမံကိန်းရှိပါတယ်။ ဒီအတွက်ကြောင့်ပဲ ရခိုင်အရေးဟာ အကွက်ကျကျဖန်တီးရယူထားတဲ့ ပုံစံတစ်ခုအဖြစ် ကျွန်တော်ခံစားနေရပါတယ်။ ဒါဟာ ဒေသတွင်းလုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါတယ်။ ခုတော့ ရခိုင်အရေးသုတေသန လုပ်ထားတဲ့ပညာရှင်ဒေါက်တာဂျက်ပီလိုက်ဒါရဲ့ဆွေးနွေးမှုကို နား ထောင်ဖို့အလှည့်ပါ။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဒေါက်တာဂျက်ပီလိုက်ဒါ။ အားလုံးပဲ မင်္ဂလာပါ။ ရခိုင်အရေး၊ ဆွေးနွေးမှုမှ အဖြေရှာစကားဝိုင်းဆွေးနွေးပွဲကို ဖိတ်ကြားခံရတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဒီနေ့ ရခိုင်အရေးဆွေးနွေးပွဲစကားဝိုင်းကို ဖိတ်ကြားခံရတာဟာ ကျွန်တော့်အတွက်အံ့အားသင့်ရပါတယ်။ သမိုင်း ပညာရှင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ရှုပ်ထွေးလှတဲ့ ရခိုင်အရေးကိုမျှဝေဖို့ အကြောင်းအရာတွေ ကျွန်တော့်မှာရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဘာပြောပြော အမြင်မတူတဲ့လူတွေရဲ့အဝေဖန်ခံရမှာတော့မလွဲပါဘဲ။ သမိုင်းဆိုတာ မတူညီတဲ့ရှုထောင့်တွေကနေ ဆွေးနွေးအဖြေရှာရင်း အမှန်တရားကိုသိဖို့လိုပါတယ်။ အဲဒီမှာ အငြင်းပွားမှုတွေ၊ ငြင်းခုံမှုတွေ ရှိနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က မတူညီကွဲပြားတဲ့အယူအဆတွေကို ဖော်ပြဖို့ ကြောက်နေစရာမလိုဘဲ အချင်းချင်းတစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အတွေးတွေကိုမျှဝေနိုင်ဖို့ နားထောင်ပေးနိုင်စွမ်းရှိဖို့လိုပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို နိုင်ငံခြားပညာရှင် တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဖိတ်ကြားလို့လည်း ဝမ်းသာရပါတယ်။ ကျွန်တော်ပြောခဲ့သလိုပဲ ကျွန်တော့်ရဲ့အမြင်တွေကို လွတ်လပ်စွာတင်ပြချင်ပါတယ်။

So I want to express my appreciation for that and to declare to share my views as a historian. We have already been having discussions very lively discussions before the talk show. And I think that we don't agree on every point. I am happy we don't agree every point. Otherwise, this would be very boring. And it would not be a very lively conversation. I want to say clearly my personal opinion in this matter. If it does not come, it doesn't matter. I want to relay to information that I have gathered in my work. And I also want to say that ultimately it is the Buddhists, the Muslims, Hindus, Christians, and their children who will have to find a way to live together. He's, not me, not Kofi Annan who has submitted a report. Not any other experts are talking about Rakhine State. We are not going to live there. Outsiders have the duty to contribute to the discussions to somewhere for peace. No one was interested in Rakhine State for a very long time. Please ask me and I will tell you over the last decade. Beyond that there was very little interest in this area. Now is the five years. It does not start to make the headline all over the world. Nonetheless it seems that ongoing very clearly slow-moving efforts to bring change. The perspective as they are described in the media and I agree with the moderator did not really change and this was not help in this very difficult time. I would like to say my part just as an example. It has not been mentioned. Then now, in this very difficult moment one community does not we did see that kind of riots that we saw five years ago. In Rakhine state, the army is accused of human rights violation and even the genocide. The foreign media sees the army as the main aggressor. But for many people inside the country they do not see the role of the army in the same way. Now in this statement I would like to be heard U Ko Ko Hlaing who makes in this introductory statement.

ကျွန်တော်တို့ဒီဆွေးနွေးပွဲစကားဝိုင်းမတိုင်မီ ကျွန်တော်တို့ရဲ့အမြင်တွေကို ဆွေးနွေးမှုတွေပြုလုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ နေရာတိုင်းမှာအမြင်တွေမတူညီကြပါဘူး။ အမြင်တိုင်းမတူတဲ့အတွက်လည်း ကျွန်တော်ဝမ်းသာပါတယ်။ ငြင်းခုံဆွေးနွေးမှုမရှိဘူးဆိုရင် အရမ်းကိုပျင်းဖို့ကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့အမြင်တွေကို ရှင်းလင်းစွာပြောချင်ပါတယ်။ ဖြစ်မလာလည်းကိစ္စမရှိပါဘူး။ ဒီအမြင်တွေကို ကျွန်တော်စုထားတဲ့သတင်းအချက်အလက်တွေကို မူတည်ပြီးပြောတာပါ။ အခြေခံအကျဆုံးအကြောင်းအရာတစ်ခုကိုပြောချင်ပါတယ်။ အဲဒါက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ၊ ဗုဒ္ဓမဟာယနဘာသာဝင်တွေ၊ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တွေ၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တွေ၊ သူတို့ရဲ့ကလေးတွေ အတူတကွအတူယှဉ်တွဲနေထိုင်နိုင်ဖို့နည်းလမ်းပါ။ ဘယ်ပညာရှင်ကမှ ရခိုင်အရေးကိုအချိန်အကြာကြီးစိတ်မဝင်စားခဲ့သလို သူတို့ကလည်း အဲဒီမှာနေမှာမဟုတ်လို့ပါ။ ဒါပေမဲ့ ပြင်ပပညာရှင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ကျွန်တော်တွေ့ရှိထားတာတွေကို တင်ပြဆွေးနွေးချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော် လွန်ခဲ့တဲ့ဆယ်စုနှစ်ကအကြောင်း ပြောပါ့မယ်။ အဲဒီအချိန် အဲဒီနေရာရဲ့ နောက်ကွယ်မှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့ အကြောင်းတွေရှိပါတယ်။ ခုကတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ငါးနှစ်ကနေစပြီးတော့ ပြောရပါမယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ငါးနှစ်က ပြဿနာတွေကတော့ တစ်ကမ္ဘာလုံးကို မပျံ့နှံ့ခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ငါးနှစ်နဲ့ ခုလက်ရှိအချိန်ထိ နိုင်ငံတကာရဲ့အမြင်မပြောင်းလဲတဲ့အမြင်တစ်ခုကို ကျွန်တော် ဥပမာအနေနဲ့ ပြောပြချင်ပါတယ်။ အဲဒါက မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ စစ်တပ်အဖွဲ့အစည်းကိုပါ။ ခုရခိုင်အရေးမှာ နိုင်ငံတကာမီဒီယာက စစ်တပ်ကိုလူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်သူအနေနဲ့ စွပ်စွဲတယ်။ အစုလိုက်အပြုံလိုက်သတ်တယ်လို့တောင် စွပ်စွဲတယ်။ စစ်တပ်ကို အဓိကကျူးကျော်သူတရားခံအနေနဲ့ မြင်တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ပြည်တွင်းက လူတွေကတော့ စစ်တပ်ကို နိုင်ငံတကာအမြင်နဲ့မတူဘဲ ဆန့်ကျင်နေကြပါတယ်။ ခုတော့ အကြိုစကားဦးမှာ ဦးကိုကိုလှိုင်က ဆက်ပြီးပြောပြပါလိမ့်မယ်။

U Ko Ko Hlaing: Thank you, distinguished guest, moderator and Mr Leider. And also I would like to express my heartfelt thanks to the organizer, Myawady Media Group for arranging this event. I think this is the first time in Myanmar to talk such a sensitive issue on level-playing field along with the international scholar. So in my introductory remarks, I would like to start with a disclaimer. Even though I am a former military official, but what I speak in this talk is nothing concerned with any state institution including army, Myawady Media Group or any government agencies. This is my own assessment, my own opinion. This is the first point. It is very important I think. Another one is that my intention to participate in this topic that is not to provoke, distrust or animosity or any negative things to worsen the current conflict. I would like to contribute for finding a solution for this issue. Enough is enough. This is time to consider the effective way to solve this longstanding conflict. I used to say that chronic as well as acute disease of our society. But to solve the problems all the analysts agree that we need objectivity, impartiality, to make a comprehensive and thorough analysis to find the truth. I totally agree with Mr Moderator, the right to know the truth but the truth is not a single dimension. Generally, the truth is like two-sided coin.

ဦးကိုကိုလှိုင်။ ဖိတ်ကြားထားတဲ့ ဧည့်သည်တော်များ၊ သဘာပတိနှင့်တကွ မစ္စတာလိုက်ဒါ အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဒီလိုပွဲမျိုး ဖြစ်အောင် စီစဉ်ပေးတဲ့ မြဝတီမီဒီယာကိုလည်းကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ခုလို ထိလွယ်ရှလွယ်တဲ့ မြန်မာ့အရေးကို နိုင်ငံတကာပညာရှင်တစ်ယောက် နဲ့ တစ်ဝိုင်းတည်းထိုင်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဆွေးနွေးရတာ ပထမဆုံးလို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့အဖွင့်ကိုတော့ မသက်ဆိုင်ဘူးဆိုတဲ့ မှတ်ချက်နဲ့စတင်ချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က တပ်မတော်က စစ်မှုထမ်း အရာရှိတစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ခုပြောမယ့်စကားတွေဟာ တပ်မတော်၊ နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်း၊ မြဝတီမီဒီယာတို့အာဘော် မဟုတ်ပါဘူး။ ခုပြောကြားမယ့်စကားတွေဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ကိုယ်ပိုင် သုံးသပ်ချက်၊ ကိုယ်ပိုင်ထင်မြင်ယူဆချက်တွေပါ။ ဒါကပထမအချက်ပါ။ ဒါကအရေးကြီးတယ်လို့လည်း ကျွန်တော်ထင်တယ်။ အခြားတစ်ချက်က ကျွန်တော်ပြောချင်တာက ဒီခေါင်းစဉ်နဲ့ပြောတဲ့စကားတွေက လက်ရှိဖြစ် ပေါ်နေတဲ့ပဋိပက္ခကိုလှုံ့ဆော်မှု တစ်စုံတစ်ရာမဟုတ်သလိုစိတ်ပျက် စရာပဋိပက္ခကို ပိုပြီးဆိုးရွားအောင်လုပ်တာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါက ကျွန်တော့်ရဲ့ကိုယ်ပိုင်အယူအဆ၊ ကိုယ်ပိုင်သုံးသပ်ချက်တွေပါ။ ဖြစ်နေတဲ့ပြဿနာတွေအတွက် ဆွေးနွေးအဖြေရှာရာမှာ ကူညီချင်တာ ပါ။ အချိန်အကြာကြီးဖြစ်နေတဲ့ ပဋိပက္ခတွေကိုဖြေရှင်းဖို့ ကောင်းမွန် ထိရောက်တဲ့နည်းလမ်းကိုစဉ်းစားဖို့အချိန်တန်ပါပြီ။ ဒါကြီးကိုကျွန်တော် တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းက ပြင်းထန်တဲ့ဘေးအန္တရာယ်လိုမျိုး ကာလကြာ ရှည်စွာ နာတာရှည်ခံစားနေရတာပါ။ အဖြေရှာဖို့ဆိုရင် ပညာရှင်တွေ သဘောတူညီထားတာက ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ၊ တရားမျှတတဲ့နည်းလမ်း တွေနဲ့ အမှန်တရားကို အကောင်းဆုံးခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြီး အကောင်အထည် ဖော်ဖို့ပါ။ ကျွန်တော် ဦးဆောင်သူသဘာပတိ ဦးသန်းအေးပြောသွားတာကို သဘောတူပါတယ်။ အမှန်တရားကို သိခွင့်ရှိတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အမှန်တရား ကတစ်ဖက်တည်းရဲ့အမြင်မဟုတ်ဘူး။ ယေဘုယျအားဖြင့် အမှန်တရား ကို နှစ်ဖက်စလုံးက စဉ်းစားဖို့လိုအပ်ပါတယ်။

We need both sides to see but unfortunately, international media could portray this issue, I am very sorry to say, one-sidedly. They portray the real perpetrators, real culprit, the bad guy-Myanmar military, Myanmar government, this country, and the other side they elaborated the most-persecuted minorities in the world. They are victims. That is followed the political correctness or the moral superiority, to protect the victims to protect the weak. It is a must but there is a moderator mention about that in the conflict area. The native people are minorities, real minorities four percent to 93 percent now, that's why I choose my title for the local narrative.

ကျွန်တော်တို့က နှစ်ဖက်စလုံးကိုမြင်နိုင်ဖို့လိုပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံတကာ မီဒီယာတွေကတစ်ဖက်တည်းကိုပဲ ဖော်ပြနေတဲ့အတွက် ကျွန်တော်စိတ်မကောင်းဖြစ်ရပါတယ်။ သူတို့ကရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်သူတွေ၊ တရားခံအစစ်အမှန်တွေ၊ လူဆိုးတွေအဖြစ်နဲ့ မြန်မာစစ်တပ်၊ မြန်မာအစိုးရနဲ့ ဒီနိုင်ငံကို ပုံဖော်ထားကြတယ်။ အခြားတစ်ဖက်မှာတော့ ကမ္ဘာမှာ ဖိနှိပ်ခွဲခြားဆက်ဆံမှုအခံရဆုံး လူနည်းစုဆိုတဲ့အသုံးအနှုန်းနဲ့ဖော်ပြကြတယ်။ သူတို့ဟာ သားကောင်တွေဖြစ်တယ်။ ပြီးတော့ နိုင်ငံရေးအရ ကိုယ်လိုရာကိုဆွဲပြီးအမှန်ဖြစ်အောင်လုပ်နေကြတယ်။ ခုနက သဘာပတိပြောခဲ့သလိုပါပဲ။ အမှန်က တိုင်းရင်းသားတွေကသာ လူနည်းစုပါ။ ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံတကာမီဒီယာတွေက ဘင်္ဂါလီ ၉၃ ရာခိုင်နှုန်းကိုအာရုံစိုက်ပြီးဖော်ပြနေကြတယ်။ ကျွန်တော်က ဒေသခံတွေရဲ့ ပြောတဲ့စကားသံကိုပြောဖို့ ရွေးချယ်ထားပါတယ်။

